

- Schuster R. M. (1992): The Hepaticae and Anthocerotae of North America east of the hundredth meridian. Vol. V. – Field Museum of Natural History, Chicago. [854 pp.]
- Soldán Z. (1991): Rozšíření mechů *Brachydontium trichodes* (Web.) Milde a *Campylostelium saxicola* (Web. et Mohr) B.S.G. v Československu. – Zprávy Československé Botanické Společnosti 26: 69–77.
- Soldán Z. (1994): Přehled nově zjištěných druhů mechů na území České a Slovenské republiky po roce 1960. – Zprávy České Botanické Společnosti 28: 55–68.
- Soldán Z. & Buryová B. (2001): Recentní nálezy tří nezvěstných druhů bryoflóry České republiky. – Bryonora 28: 14–19.
- Sotiaux A. O. & Sotiaux M. (1996): *Aneura maxima* (Schiffn.) Steph. hépatique nouvelle pour la flore française. – Bulletin de la Société Botanique du Centre-Ouest n.s. 27: 513–516.
- Šulcová J. (1990): Rozšíření druhů rodu *Cirriphyllum* Grout na území Československa. – Ms., 82 p. [Diploma thesis, depon. in: Knihovna katedry botaniky PřF UK, Benátská 2, CZ–128 01 Praha 2]
- Thinggaard K. (2002): *Aneura maxima* (Schiffn.) Steph.: an addition to the Danish hepatic flora. – Lindbergia 27: 79–80.
- Vacínová I. (1998): Epifytické mechorosty NPR Žofínský prales a NPP Hojná Voda v Novohradských horách. – Ms., 81 p. [Diploma thesis, depon. in: Knihovna katedry botaniky PřF UK, Benátská 2, CZ–128 01 Praha 2]
- Vacínová I. & Soldán Z. (1997): Epifytické a epifytické mechorosty NPR Žofínský prales – předběžné výsledky. – Příroda 10: 49–56.
- Váňa J. (1998): Bryophytes of the Czech Republic – an annotated check-list of species (2). – Novitates Botanicae Universitatis Carolinae 12: 7–33.
- Werner J. (2003): *Aneura maxima* (Schiffn.) Steph. au Luxembourg, et quelques autres bryophytes remarquables observées en 2001 (16e série). – Bulletin de la Société des Naturalistes Luxembourgeois 103: 25–30.

MECHOROSTY ZAZNAMENANÉ BĚHEM 17. BRYOLOGICKO-LICHENOLOGICKÝCH DNŮ V ZÁPADNÍCH KRKONOŠÍCH

Bryophytes recorded during the 17th Bryological and Lichenological Days in the western Krkonoše Mts (North-East Bohemia)

Jan Kučera¹, Blanka Shaw², Frank Müller³, Tomáš Berka⁴, Ivana Marková⁵ & Eva Loskotová⁶

¹ Jihočeská Univerzita, biologická fakulta, Branišovská 31, CZ–370 05 České Budějovice, e-mail: kucera@bf.jcu.cz; ² Herbarium, Department of Biology, Duke University, Durham, North Carolina 27708, USA; ³ Technische Universität Dresden, Institut für Botanik, Mommsenstr. 13, D–01062 Dresden, Germany; ⁴ Univerzita Palackého Olomouc, PřF, katedra botaniky, tř. Svobody 26, 771 46 Olomouc; ⁵ Správa NP České Švýcarsko, Pražská 52, CZ–407 46 Krásná Lípa; ⁶ Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, katedra botaniky, Benátská 2, CZ–128 01 Praha 2

Abstract: Bryophytes recorded and/or collected during the 17th Bryological and Lichenological Days in western Krkonoše Mts are listed. Their number totalled 207 – 54 liverworts and 153 mosses. The most interesting records – *Campylophyllum sommerfeltii*, *Dicranum majus*, *Dicranella subulata*, *Lophozia longidens*, *Bazzania tricrenata*, *Polytrichastrum pallidisetum* and *Warnstorffia pseudostraminea* are briefly commented.

Keywords: Krkonoše Mts., bryoflora, glacial cirques.

Exkurze letošních Bryologicko-lichenologických dnů, konaných na Medvědí boudě v blízkosti Labského dolu, byly vedeny do míst, která díky loni skončenému grantu, zaměřeného na bryoflóru

sudetských karů, patří nyní k nejprobádanějším místům naší republiky. Pro přehled bryoflóry Labského dolu, včetně historie jeho průzkumu, je možné tedy nyní odkázat na publikovaný výstup (Kučera & al. 2004). Přesto tento průzkum nemůže být nikdy úplný, jak ukázaly i výsledky letošního setkání, které přinesly nezanedbatelný počet nově dokumentovaných druhů i přes značnou nepřízeň počasí, kvůli které se řada zamýšlených exkurzních tras vůbec nemohla uskutečnit. Snahou vedoucích bryologických exkurzí (první dva autoři) bylo zejména prozkoumat lokality, jež nemohly být zinventarizovány během zmíněného grantu, probíhajícího v uplynulých třech letech – těmito lokalitami byla spodní část Labského dolu, úsek mezi Medvědí boudou a Dívčími Lávkami i svahy Vysokého kola, navštívené poslední den setkání. Aby však účastníci nebyli ochuzeni ani o mimořádnou flóru karů, byly exkurze vedeny i do Pančavské jámy a do svahu mezi Navorskou jámou a Labským vodopádem.

V průběhu setkání bylo zaznamenáno 207 druhů mechorostů (54 játrovek a 153 mechů), které jsou uvedeny v následujícím přehledu. Nomenklatura a stupeň ohrožení jsou uvedeny podle práce Kučera & Váňa (2003), kategorie LC není uváděna.

Přehled zaznamenaných druhů [List of recorded species]

Nalezené druhy byly zaznamenávány obvykle pouze vedoucím exkurze na škrtáky za spolupráce s ostatními účastníky, pouze význačné druhy byly dokladovány.

The species were as a rule recorded into the recording sheets only by the guide of the particular excursion in co-operation with the rest of the participants; only important taxa were intentionally herbarized.

Vysvětlivky / Abbreviations: not. – zaznamenaný, nedokladovaný druh [species only noted on sheets] (**BB** – Blanka Shaw; **EL** – Eva Loskotová; **FM** – Frank Müller, herb. DR; **IM** – Ivana Marková; **JK** – Jan Kučera; **TB** – Tomáš Berka); stejně zkratky použity pro herbáře autorů / same abbreviations used for private herbaria of the authors.

Seznam navštívených lokalit [List of visited sites]

1. Okolí tur. cesty mezi Medvědí boudou a Martinovou boudou [Surroundings of the track between Medvědí and Martinova bouda lodges, 50°46'N-15°35'E], ca. 1050–1250 m, 23.9.2004.
2. Labský důl, spodní část mezi Dívčí Lávkou (soutok Labe a Bílého Labe) a Pudlavským vodopádem [Labský důl valley, lower part between 'Dívčí Lávka' (confluence of Labe and Bílá Labe) and 'Pudlavský vodopád' waterfall, 50°44.5-45.5'N-15°34-36.5'E], 770–900 m, 24.9.2004.
3. Okolí tur. cesty mezi Medvědí boudou a Dívčí Lávkou [Surroundings of the road between Medvědí bouda lodge and Dívčí Lávka, 50°45.5'N-15°35.5'E], 950–1030 m, 24.9.2004.
4. Pančavská jáma [Pančavská jáma cirque, 50°45.8'N-15°33'E], 1040–1300 m, 25.9.2004.
5. Vysoké kolo, jižní svah nad Martinovou boudou po vrchol (již v Polsku) [Mt Vysoké kolo, southern slope above the Martinova bouda lodge to the top, already in Poland, 50°46.5'N-15°34'E], ca. 1280–1505 m, 26.9.2004.

Anastrepta orcadensis – 2 not. FM; 4 not. FM.

Anastrophyllum minutum – 4 not. FM.

Aneura pinguis – 3 not. BB; 4 not. JK, not. FM.

Bazzania tricrenata [VU] – 4 leg. JK, leg. FM, leg. IM.

Bazzania trilobata var. *trilobata* – 2 not. JK.

Blepharostoma trichophyllum – 2 not. JK, not. FM; 4 not. FM, leg. IM; 5 not. JK.

Calypogeia azurea – 1 not. FM; 2 not. JK; 3 not. BB, leg. IM; 4 not. FM, leg. TB.

Calypogeia integrifolia – 2 not. JK, leg. TB; 3 leg. IM; 4 not. JK; 5 not. JK.

Calypogeia muelleriana – 3 leg. BB; 4 not. JK, leg. TB.

Calypogeia neesiana – 4 leg. TB, leg. IM.

Cephalozia bicuspidata – 1 not. FM; 2 not. JK, not. FM; 3 not. BB; 4 not. JK, not. FM; 5 leg. JK.

Chiloscyphus polyanthos var. *pallescens* [LC-att] – 2 not. JK; 3 not. BB.

Chiloscyphus polyanthos var. *polyanthos* – 4 leg. IM.

Chiloscyphus profundus – 1 not. TB; 2 not. FM; 3 not. BB, leg. IM; 4 not. FM.

Diplophyllum albicans – 2 not. JK, not. FM; 5 not. JK.

Diplophyllum taxifolium – 4 not. JK, not. FM, leg. TB, leg. IM; 5 not. JK.

- Gymnocolea inflata* – **5** not. JK.
Gymnomitrium concinnatum [LR-nt] – **5** not. JK, leg. EL
Jungermannia obovata – **4** not. JK, leg. FM, leg. TB.
Jungermannia sphaerocarpa – **2** not. FM.
Lejeunea cavifolia – **4** not. FM.
Lepidozia reptans – **2** not. FM; **3** not. BB, leg. IM; **4** not. FM.
Lophozia attenuata – **2** not. FM; **3** not. BB, leg. IM; **4** not. JK, not. FM, leg. TB.
Lophozia floerkei – **4** not. JK, leg. TB.
Lophozia hatcheri – **4** not. JK, leg. TB; **5** not. JK.
Lophozia incisa [LC-att] – **2** not. JK, not. FM, leg. TB.
Lophozia longidens [LC-att] – **4** leg. JK, leg. IM.
Lophozia lycopodioides – **2** not. JK, not. FM, leg. TB; **3** not. BB, leg. IM; **4** not. JK, not. FM, leg. IM; **5** not. JK.
Lophozia sudetica – **2** not. JK; **3** not. BB, leg. IM; **4** not. JK, leg. TB, leg. IM; **5** not. JK.
Lophozia ventricosa var. *silvicola* [DD] – **3** leg. IM.
Lophozia ventricosa s.l. – **1** not. FM; **2** leg. JK, leg. TB; **3** not. BB; **4** not. JK, not. FM; **5** not. JK.
Marchantia polymorpha s.l. – **1** not. FM, not. TB; **3** not. BB, leg. IM.
Marsupella emarginata var. *aquatica* – **4** not. JK, leg. IM.
Marsupella emarginata var. *emarginata* – **1** not. FM; **2** not. JK, not. FM, leg. TB.
Marsupella sphacelata – **1** leg. IM.
Mylia taylorii – **2** not. JK, not. FM; **4** not. JK, not. FM.
Nardia scalaris – **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** not. JK.
Pellia endiviifolia – **3** leg. BB, leg. IM.
Pellia neesiana – **1** not. FM; **2** not. JK; **3** not. BB; **4** not. JK.
Plagiochila asplenoides – **2** not. JK, not. FM; **4** not. FM.
Plagiochila porellaoides – **2** not. JK, not. FM; **4** not. JK.
Porella cordaeana [LR-nt] – **4** not. JK, not. FM.
Porella platyphylla – **2** not. TB.
Ptilidium ciliare – **2** not. JK; **4** not. JK, not. FM; **5** not. JK.
Ptilidium pulcherrimum – **2** leg. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** not. JK, not. FM.
Radula complanata – **2** not. FM; **3** not. BB.
Radula lindenbergiana [VU] – **4** leg. FM.
Riccardia multifida [LC-att] – **4** not. JK.
Scapania curta – **3** not. BB.
Scapania irrigua – **1** leg. IM; **2** not. JK.
Scapania uliginosa – **3** not. BB, leg. IM; **4** not. JK, leg. TB.
Scapania umbrosa – **2** leg. JK, not. FM; **4** not. FM.
Scapania undulata – **1** not. FM, leg. IM; **2** not. JK; **3** not. BB, leg. IM; **4** not. JK.
Tritomaria quinquedentata – **4** not. FM.
- Amblystegium serpens* – **1** not. TB; **2** not. JK, not. FM; **3** leg. IM.
Amphidium mougeotii – **4** not. FM.
Andreaea rupestris – **1** not. FM, not. TB; **2** not. JK; **4** not. JK, not. FM, leg. IM; **5** not. JK.
Atrichum undulatum var. *undulatum* – **1** not. FM, leg. IM; **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** not. JK, leg. IM.
Aulacomnium androgynum – **2** not. TB.
Barbula unguiculata – **1** not. FM, leg. IM; **2** not. JK; **3** not. BB, leg. IM.
Blindia acuta – **4** not. JK, not. FM, leg. TB.
Brachythecium albicans – **1** not. FM; **3** not. BB.
Brachythecium oedipodium [LC-att] – **1** leg. IM; **2** not. JK; **3** not. BB, leg. IM.
Brachythecium plumosum – **4** not. JK, not. FM.
Brachythecium populeum – **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** not. JK.
Brachythecium reflexum – **1** not. TB; **2** not. JK; **3** not. BB, leg. IM; **4** not. JK, not. FM.
Brachythecium rivulare – **1** not. FM, not. TB; **2** not. JK; **3** not. BB, leg. IM; **4** not. JK.
Brachythecium rutabulum – **2** not. JK, not. FM.
Brachythecium salebrosum – **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB.
Brachythecium starkei [LC-att] – **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB, leg. IM; **4** not. JK, not. FM; **5** not. JK.

- Brachythecium velutinum* – **2** not. JK; **3** not. BB, leg. IM.
Bryoerythrophyllum recurvirostrum – **2** not. JK, not. FM.
Bryum argenteum – **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB.
Bryum capillare – **2** not. JK.
Bryum muehlenbeckii [LC-att] – **4** leg. JK.
Bryum pseudotriquetrum – **1** leg. FM; **3** leg. BB; **4** not. JK.
Bryum sp. – **5** not. JK.
Calliergonella cuspidata – **2** not. FM; **3** not. BB.
Calliergonella lindbergii – **2** not. FM; **3** leg. BB, leg. IM.
Campylium protensum – **3** not. BB, leg. IM.
Campylophyllum sommerfeltii [EN] – **2** leg. JK; **4** leg. JK, leg. IM.
Ceratodon purpureus – **1** not. FM, not. TB, leg. IM; **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB.
Cirriphyllum piliferum – **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB.
Climacium dendroides – **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB.
Cratoneuron filicinum – **1** not. FM, not. TB, leg. IM; **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB, leg. IM.
Ctenidium molluscum – **4** not. JK, leg. FM.
Cynodontium polycarpon – **4** not. JK, not. FM; **5** not. JK.
Dichodontium palustre – **3** not. BB, leg. IM; **4** leg. TB.
Dichodontium pellucidum – **1** leg. TB, leg. IM.
Dicranella cerviculata – **3** not. BB; **4** not. JK, not. FM; **5** not. JK.
Dicranella heteromalla – **1** not. FM, leg. IM; **2** not. JK; **3** not. BB; **4** not. FM.
Dicranella subulata [EN] – **2** leg. JK, not. FM, leg. TB.
Dicranodontium denudatum – **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** leg. JK, not. FM; **5** not. JK.
Dicranoweisia crispula – **2** not. FM.
Dicranum flexicaule – **4** not. JK, leg. TB; **5** not. JK.
Dicranum fuscescens – **1** not. FM.
Dicranum majus [EN] – **3** leg. IM.
Dicranum montanum – **2** leg. JK, leg. FM; **4** not. JK, not. FM, leg. IM; **5** not. JK.
Dicranum scoparium – **1** not. FM, not. TB; **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** not. JK, not. FM, leg. IM; **5** not. JK.
Dicranum tauricum – **4** not. JK, leg. IM.
Didymodon fallax – **2** not. FM.
Didymodon rigidulus var. *rigidulus* – **2** not. JK, not. FM; **5** leg. JK.
Distichium capillaceum – **2** not. JK.
Ditrichum heteromallum – **1** not. FM, leg. IM; **2** leg. JK.
Encalypta streptocarpa – **2** not. JK, not. FM; **5** leg. JK.
Eurhynchium angustirete – **2** not. FM.
Fissidens dubius var. *dubius* – **3** not. BB.
Fissidens taxifolius – **3** leg. IM.
Funaria hygrometrica – **3** not. BB.
Grimmia elongata [LR-nt] – **4** not. JK, leg. FM.
Grimmia hartmanii – **4** not. FM.
Grimmia incurva – **5** not. JK.
Hedwigia ciliata – **2** not. FM.
Herzogiella seligeri – **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB.
Herzogiella striatella [LR-nt] – **4** not. JK, leg. FM, leg. TB, leg. IM; **5** not. JK.
Heterocladium heteropterum – **2** not. FM; **4** not. JK, not. FM.
Hygrohypnum luridum [LC-att] – **2** leg. JK.
Hylocomium splendens – **4** not. FM.
Hylocomium umbratum [LC-att] – **4** not. JK, leg. FM, leg. IM.
Hypnum andoi – **4** not. JK.
Hypnum cupressiforme s.l. – **1** not. TB; **2** not. FM.
Hypnum cupressiforme var. *cupressiforme* – **2** not. JK.
Hypnum pallescens [LC-att] – **2** leg. FM.
Isothecium alopecuroides – **2** not. JK.
Kiaeria blyttii – **5** not. JK.

- Lescuraea incurvata* – **1** not. FM; **2** not. JK; **4** not. JK, leg. FM, leg. TB, leg. IM.
- Mnium hornum* – **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB, leg. IM.
- Oligotrichum hercynicum* – **1** not. FM, leg. IM; **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** not. JK; **5** not. JK.
- Orthotrichum stramineum* [LC-att] – **2** leg. JK.
- Paraleucobryum longifolium* – **2** leg. JK, not. FM; **4** not. JK.
- Philonotis fontana* – **1** not. FM, not. TB, leg. IM; **2** not. JK; **3** leg. BB; **4** not. JK.
- Philonotis seriata* – **1** not. FM, leg. IM; **4** not. JK, leg. IM.
- Plagiomnium affine* – **2** not. JK; **3** leg. BB; **4** not. JK, leg. FM.
- Plagiomnium ellipticum* [LC-att] – **3** leg. BB.
- Plagiomnium medium* [LR-nt] – **2** not. JK; **3** leg. BB, leg. IM.
- Plagiomnium undulatum* – **2** not. FM.
- Plagiothecium cavifolium* – **4** not. FM.
- Plagiothecium curvifolium* – **2** not. FM; **3** not. BB, leg. IM; **4** not. FM.
- Plagiothecium denticulatum* var. *denticulatum* – **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB, leg. IM; **4** not. JK, not. FM; **5** not. JK.
- Plagiothecium laetum* – **2** not. JK; **3** not. BB, leg. IM; **4** not. JK.
- Plagiothecium platyphyllum* [LC-att] – **4** leg. FM.
- Plagiothecium undulatum* – **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** not. FM.
- Platygyrium repens* – **3** leg. BB.
- Pleurozium schreberi* – **1** not. FM; **2** not. JK; **3** not. BB; **4** not. JK, not. FM; **5** not. JK.
- Pogonatum aloides* – **2** not. JK.
- Pogonatum urnigerum* – **1** not. FM, leg. IM; **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** not. JK.
- Pohlia annotina* – **1** leg. BB.
- Pohlia cruda* – **2** not. JK.
- Pohlia elongata* [VU] – **1** leg. IM.
- Pohlia nutans* subsp. *nutans* – **1** not. TB; **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** not. JK, not. FM; **5** not. JK.
- Pohlia nutans* subsp. *schimperi* [LR-nt] – **5** leg. BB, leg. JK, leg. EL.
- Pohlia wahlenbergii* var. *wahlenbergii* – **1** not. FM, leg. TB, leg. IM; **2** not. JK; **3** not. BB.
- Polytrichastrum alpinum* – **1** leg. IM; **2** not. FM; **3** leg. IM; **4** not. JK, not. FM, leg. IM; **5** not. JK.
- Polytrichastrum formosum* – **1** not. FM, not. TB; **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** not. JK, not. FM; **5** not. JK.
- Polytrichastrum pallidisetum* [LC-att] – **4** leg. FM.
- Polytrichum commune* – **1** not. FM, leg. IM; **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** not. JK, not. FM.
- Polytrichum juniperinum* – **1** not. FM; **2** not. FM; **3** not. BB, leg. IM; **4** not. JK.
- Polytrichum piliferum* – **4** not. JK, not. FM; **5** not. JK.
- Polytrichum strictum* – **4** not. FM.
- Pseudotaxiphyllum elegans* – **3** not. BB, leg. IM; **4** not. JK; **5** not. JK.
- Pterigynandrum filiforme* – **2** not. JK, not. FM; **3** leg. IM.
- Racomitrium aciculare* – **1** not. FM; **2** not. FM; **3** not. BB; **4** not. JK, not. FM, leg. TB.
- Racomitrium aquaticum* – **4** not. JK, not. FM, leg. TB.
- Racomitrium elongatum* – **2** not. JK.
- Racomitrium fasciculare* – **1** leg. IM; **2** not. JK, not. FM; **4** not. JK; **5** not. JK.
- Racomitrium macounii* subsp. *alpinum* – **4** not. JK, leg. FM.
- Racomitrium microcarpon* – **2** not. JK, not. FM; **4** not. JK.
- Racomitrium sudeticum* – **1** leg. TB; **2** not. JK; **3** not. BB, leg. IM; **4** not. JK, leg. IM; **5** not. JK.
- Rhabdoweisia fugax* – **4** not. FM.
- Rhizomnium magnifolium* [LC-att] – **4** not. JK, leg. TB, leg. IM.
- Rhizomnium punctatum* – **1** not. FM; **2** not. JK; **3** not. BB; **4** not. JK, not. FM.
- Rhodobryum roseum* – **2** not. JK; **4** not. JK, not. FM.
- Rhynchostegium murale* – **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB, leg. IM.
- Rhytidiaadelphus loreus* – **2** not. JK; **3** not. BB; **4** not. JK, not. FM.
- Rhytidiaadelphus squarrosum* – **1** not. FM; **2** not. JK; **3** not. BB.
- Rhytidiaadelphus subpinnatus* [LC-att] – **2** not. JK; **4** not. JK, not. FM.
- Sanionia uncinata* – **1** not. FM; **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB, leg. IM; **4** not. JK, not. FM.
- Schistidium dupretii* – **2** leg. JK.
- Schistidium* sp. – **3** not. BB.

Schistostega pennata – **2** not. JK; **3** leg. BB.
Serpoleskea subtilis [VU] – **2** leg. JK, leg. FM.
Sphagnum capillifolium – **3** not. BB; **4** leg. FM.
Sphagnum centrale [LC-att] – **3** leg. BB.
Sphagnum compactum – **1** not. BB.
Sphagnum cuspidatum – **1** not. FM.
Sphagnum denticulatum – **1** not. FM; **2** not. FM; **3** leg. BB; **4** not. JK, leg. FM.
Sphagnum fallax – **1** not. FM; **2** not. JK; **3** not. BB; **4** not. JK, not. FM, leg. TB.
Sphagnum girgensohnii – **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** not. JK; **5** not. JK.
Sphagnum magellanicum – **4** not. FM.
Sphagnum palustre – **3** leg. BB.
Sphagnum papillosum – **3** not. BB.
Sphagnum riparium – **4** not. FM.
Sphagnum rubellum – **1** not. FM; **4** not. FM.
Sphagnum russowii – **1** not. FM, leg. TB; **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** not. JK, not. FM, leg. TB.
Sphagnum squarrosum – **2** not. JK; **3** leg. BB; **4** not. JK.
Sphagnum subsecundum – **4** leg. FM.
Sphagnum teres – **4** not. JK, not. FM.
Splachnum sphaericum [LR-nt] – **3** not. BB.
Straminergon stramineum – **1** not. FM; **4** not. FM.
Tetraphis pellucida – **1** not. FM; **2** not. JK, not. FM; **3** not. BB; **4** not. JK, not. FM.
Thuidium tamariscinum – **2** not. FM.
Tortella tortuosa – **2** not. JK.
Tortula muralis var. *muralis* – **2** not. FM.
Trichodon cylindricus – **4** leg. JK, leg. IM.
Trichostomum tenuirostre [LC-att] – **4** not. JK, leg. FM, leg. TB, leg. IM.
Warnstorffia pseudostraminea [CR] – **4** leg. FM.
Warnstorffia sarmentosa [LC-att] – **4** not. JK, leg. TB, leg. IM.

V Pančavské jámě bylo při exkurzi nalezeno 120 druhů mechovců. Srovnáním s výše uvedenou prací Kučera & al. 2004 lze zjistit, že na této lokalitě bylo dosud známo 186 druhů, nově bylo nalezeno dalších 15 druhů: *Chiloscyphus polyanthos* var. *polyanthos*, *Lophozia longidens*, *Plagiochila asplenoides*, *Scapania umbrosa*, *Bryum muehlenbeckii*, *Hypnum andoi*, *Plagiothecium undulatum*, *Polytrichastrum pallidisetum*, *Racomitrium macounii* subsp. *alpinum*, *Sphagnum magellanicum*, *Sphagnum rubellum*, *Sphagnum subsecundum*, *Sphagnum teres*, *Trichodon cylindricus*, *Warnstorffia pseudostraminea*. Celkový počet druhů, známých z tohoto nejbohatšího karu Labského dolu, tedy vystoupil na 201. Z nich druhy *Lophozia longidens*, *Polytrichastrum pallidisetum* a *Warnstorffia pseudostraminea* nebyly dosud známy z celého Labského dolu ani historicky, *Sphagnum rubellum* a *Sphagnum subsecundum* jsme navíc v Labském dole nezaznamenali během uplynulých 3 let při pracích na výše uvedeném grantu.

V bryoflorě spodní části Labského dolu, kde bylo rovněž nalezeno 120 druhů, se podařilo nově zjistit dosud neudávané, ačkoliv běžné taxony *Aulacomnium androgynum*, *Bryoerythrophyllum recurvirostrum*, *Bryum argenteum*, *Calliergonella lindbergii*, *Climacium dendroides*, *Cratoneuron filicinum*, *Didymodon rigidulus* var. *rigidulus*, *Eurhynchium angustirete*, *Hygrohypnum luridum*, *Hypnum cupressiforme* s.l. a *Plagiommium undulatum*, oproti výsledkům výše uvedeného grantu byly ověřeny navíc druhy *Porella platyphylla*, *Radula complanata*, *Brachythecium rutabulum*, *Distichium capillaceum*, *Orthotrichum stramineum* a *Serpoleskea subtilis*. Celkový počet druhů, známých z Labského dolu se tak zvětšil o 14 na 283.

Další navštívené lokality bohužel nelze snadno srovnat s historickými pracemi vzhledem k neexistenci obdobně rozsáhlé inventarizace. Relativní chudobu bryoflorý vrcholových partií lze doložit tím, že při exkurzi na Vysoké kolo bylo nalezeno pouze 38 druhů mechovců.

Komentáře k zajímavým druhům

Campylophyllum sommerfeltii EN

Labský důl valley: lower part of the valley, by the road ca. 700 m NNW of the bridge at 'Myslivna' inn, (S42, M33 zone) E3542.459–N5624.178, ca. 800 m a.s.l., on bark of *Acer pseudoplatanus*, 24.9.2004 coll. J. Kučera (#11674). ass. *Ptilidium pulcherrimum*; dtto, ca. 350 m NNW of the bridge at 'Myslivna' inn, E3542.687–N5623.895, J. Kučera #11675, ass. *Ptilidium pulcherrimum*, *Dicranum montanum*.

Druh s velmi nedokonale známým rozšířením, v Krkonoších během minulých třech let dokladovaný z několika mikrolokálit v karech, včetně Labského dolu (Pančavské jámy). Zdá se, že přinejmenším v našich horských oblastech bude rozšířen více (viz rubriku Zajímavé bryofloristické nálezy).

Dicranum majus EN

- On the tourist path from Medvědí bouda lodge to Špindlerův Mlýn, ca. 150 mts beneath the junction to Patejdlova bouda lodge [S-42(approx.) E3542.0–N5625.2, ca. 950 m a.s.l.], coll. I. Marková, herb. I. Marková.

Druh recentně častěji dokladovaný ze subalpínského stupně Krkonoš a karových jam, v lesním pásmu však nadále zůstává velmi vzácným taxonem.

Dicranella subulata EN

- Labský důl valley: lower part of the valley, by the road ca. 300 m SE of the bridge, 1.2 km NE of the summit of Mt Medvědín (S-42, M33 zone) E3542.237, N5624.251, ca. 815 m a.s.l., loose sandy soil at the road edge, 24.9.2004 coll. J. Kučera #11673, dupl. T. Berka.

I přes bohatě dokladovaný historický výskyt v současné době velmi vzácný druh; v posledních asi dvou letech se podařilo zjistit asi 5 nových lokalit v našich horských oblastech na převážně neohrozených místech, i tak je však třeba druh nadále intenzívne sledovat.

Lophozia longidens LC-att & *Bazzania tricrenata* VU

- Labský důl valley: Pančavská jáma cirque, northern central part beneath the 'Schustlerova zahrádka' ca. 280 m ENE of the 'Ambrožova vyhlídka' view-point, (S42, M33 zone) E3538.85–N5626.105, ca. 1090 m a.s.l., on gneiss stone in tall ferns, shaded vertical face, 25.9.2004 coll. J. Kučera #11679.

Lophozia longidens zatím z Labského dolu doložena nebyla, *Bazzania tricrenata* roste v Pančavské jámě roztroušeně. V bezprostřední blízkosti byly rovněž dokumentovány druhy *Herzogiella striatella* a *Hylocomium umbratum*.

Polytrichastrum pallidisetum LC-att

- Labský důl valley: Pančavská jáma cirque, northern central part beneath the 'Schustlerova zahrádka' ca. 290 m ENE of the 'Ambrožova vyhlídka' view-point, (S42, M33 zone) E3538.87–N5626.07 (approx., ex post), ca. 1070-1080 m a.s.l., on big, humus-covered granitic block beneath low shrubs, ass. with *Dicranum scoparium*, 25.9.2004 coll. F. Müller, herb. DR.

Roztroušeně rostoucí druh, zatím z Labského dolu nedoložený.

Warnstorffia pseudostraminea CR

- Labský důl valley: Pančavská jáma cirque, lowermost part close to the right bank of Labe, (S42, M33 zone) E3539.00–N5625.95 (approx., ex post), ca. 1035 m a.s.l., in a boggy place under a large boulder, ass. with *Sphagnum girgensohnii*, 25.9.2004 coll. F. Müller, herb. DR.

Dosud všechny nálezy tohoto druhu v Krkonoších byly učiněny v poměrně extrémních podmírkách horních částí karu Úpské jámy. Podle třetího autora (FM) je druh v Německu (a patrně tedy i u nás) mnohem hojnější, avšak je přehlížený.

Summary

The field excursions of the Autumn Meeting of the Bryological and Lichenological Section of ČBS headed mostly to various parts of the granitic Labský důl valley (ca. 800 – 1350 m a.s.l.) of

the western Krkonoše Mts and to a few sites adjacent to the Medvědí bouda lodge, where the meeting was based. The bryoflora of the most extreme parts of Labský důl was surveyed in detail in the last three years (Kučera & al. 2004) but despite this several new and interesting finds were realised.

The lower part of Labský důl rewarded us with several interesting epiphytic species like *Campylophyllum sommerfeltii* or *Amblystegium subtile*, denuded road banks with sandy soil supported the rare *Dicranella subulata*. Surprising in this part of Krkonoše Mts was *Hygrohypnum luridum* on calcium-enriched wet stones of a road ditch. In total, 120 bryophyte species were recorded, adding thus 11 species to the known bryoflora of the Labský důl. The second group bryologised in the uppermost part of the valley, where they among others confirmed the occurrence of *Moerckia hibernica* and *Pseudobryum cinclidioides*.

The yet richest cirque of the valley – ‘Pančavská jáma’ – was the target for the next day. Again (though not deliberately) 120 species were recorded, with most admiration paid in the field to *Bazzania tricrenata*, *Lophozia longidens*, *Herzogiella striatella*, *Bryum muehlenbeckii*, again *Campylophyllum sommerfeltii*, *Radula lindenbergiana* and *Grimmia elongata* in the uppermost part of the cirque. Upon microscopic examination emerged among others *Polytrichastrum pallidisetum* and *Warnstorffia pseudostraminea*, having been among the 15 additions to the already rather well-known bryoflora of this cirque. The total for it reached with the last additions 201 species.

The group, which bryologised around the road from the Medvědí bouda lodge to Špindlerův Mlýn recorded 94 species, among which *Dicranum majus* and *Splachnum sphaericum* brought most attention. Interesting in the acidic surroundings was a wet site enriched by some non-indigenous calcareous stones that supported basiphilous species like *Pellia endiviifolia* or *Campylium protensum*.

The last day’s excursion led to the summit of Mt Vysoké kolo (1508 m). Its extremely poor bryoflora (38 recorded species) yielded very few interesting mosses – one should perhaps only mention *Gymnomitrion concinnatum* and another site of *Pohlia nutans* subsp. *schimperi*.

Literatura

- Kučera J. & Váňa J. (2003): Check- and Red List of bryophytes of the Czech Republic (2003). – Preslia 75: 193–222.
 Kučera J., Zmrhalová M., Buryová B., Košnar J., Plášek V. & Váňa J. (2004): Bryoflora of the glacial cirques of the Western Krkonoše Mts. – Časopis Slezského Zemského Muzea, Ser. A, 53: 1–47.

ZAJÍMAVÉ BRYOFLORISTICKÉ NÁLEZY IV.

Interesting bryofloristic records, IV

Jan Kučera (ed.)

Jihočeská Univerzita, biologická fakulta, Branišovská 31, CZ–370 05 České Budějovice, e-mail:
kucera@bf.jcu.cz

Kritéria pro zařazení příspěvků a způsob jejich citování je uveden v prvním vydání rubriky (Bryonora 31: 28). Nomenklatura a stupeň ohrožení jednotlivých druhů je udáván podle práce Kučera & Váňa (2003). Souřadnice jsou udávány buď jako pravoúhlé v systému S-42 nebo jako geografické v systému WGS-84. Duplikáty sběrů J. Košnara, E. Holé a T. Jakšíčové jsou uloženy v herbáři J. Kučery.